

vedkommende finder sted på offentlige eller private forskningsinstitutter, der er fælles for en branche eller for hele erhvervet, ikke mindst som følge af at vor levnedsmiddelproduktion omfatter mange forholdsvist små virksomheder. Mulighed for patentbeskyttelse på levnedsmiddelområdet vil medvirke til en uønsket spredning af en væsentlig part af levnedsmiddelforskningen til store enkeltvirksomheder til skade for helhedsudviklingen inden for vor levnedsmiddelproduktion. Også levnedsmiddelindustrien har givet udtryk for betænkelighed under hensyn til, at bortfald af undtagelsesbestemmelserne vil forbedre de udenlandske koncerners mulighed for at skaffe sig fordele på det danske marked.

De nævnte organisationers ønske om at bevare den gældende undtagelse fra patenterbarhed er vel naturlig, men det må fremhæves, at de hensyn af konkurrencemæssig art, der er fremhævet, er andre end dem, som har begrundet de nuværende undtagelsesregler. Organisationernes synspunkt er, at visse store udenlandske koncerner, der anvender betydelige beløb i forskningens tjeneste og derved gennem nye opfindelser bringer teknikken frem, vil have fordel af, at der bliver mulighed for patentering af deres opfindelser her i landet, og at dette kan virke generende for landbruget og den hjemlige levnedsmiddelindustri. Sådanne betragtninger kan med samme ret gøres gældende af virksomheder inden for talrige andre områder, hvor berettigelsen af patentering aldrig har været bestridt.

Når man fremhæver fællesforskningen og den offentlige forsknings betydning, må opmærksomheden henledes på, at det kan være naturligt, at den offentlige forsknings resultater og resultaterne på forskningsinstitutter, der er fælles for en branche eller for hele erhvervet, stilles til rådighed for erhvervet, eventuelt derved, at patentering ikke finder sted, men resultaterne offentliggøres til almindeligt brug. Ved åbning af muligheden for patentering på dette område gives der en opfordring til at også større enkeltvirksomheder foretager en forskning. Som det fremgår af betænkningen, er det netop et af formålene med ophævelse af undtagelsesbestemmelserne, at forskning på disse områder fremmes.

Landbruksrådet har endvidere henstillet, at der optages en helt ny undtagelsesbestemmelse, idet man ønsker, at fodermidler og disses fremstilling undrages patentbeskyttelsen. Man anfører, at husdyrbrugsforskningen gennemføres som fællesforskning ved samarbejde mellem landbruget og staten med deraf følgende offentlighed for de opnåede resultater, og at den foreliggende patentmulighed på dette område medvirker til en uønsket fordyrelse af produktionsomkostningerne i husdyrbruget.

Af de foranævnte grunde har man ej heller på dette område ment at kunne fremsætte forslag i overensstemmelse med landbrugets ønske.

En undtagelse for fodermidler findes ikke i nogen af de nordiske lande, og en undtagelse for så vidt angår fremgangsmåder til fremstilling af næringsmidler findes alene i den gældende danske lov, men så vidt vides ikke i nogen anden patentlovgivning. Det er af afgørende betydning for gennemførelsen af en fællesnordisk administration, at reglerne for patenterbarhed er ens i de nordiske lande. For i videst muligt omfang at imødekomme dansk landbrug og dansk levnedsmiddelindustri har man i overgangsbestemmelserne, jfr. disses punkt 1, optaget en bestemmelse, hvorefter foruden lægemidler også næringsmidler først efter en overgangsperiode underkastes patentering. En videregående hensyntagen til de fra landbruget fremsatte ønsker vil imidlertid umuliggøre det nordiske samarbejde.

De internationale tendenser går i retning af at ophæve de undtagelser fra patenterbarhed, som tidligere i vidt omfang har været gældende med hensyn til kemiske forbindelser, lægemidler, næringsmidler m. v. I det inden for fællesmarkedet udarbejdede udkast findes ingen sådanne undtagelser, og de findes i princippet ej heller i den af Europa-rådet udarbejdede konvention, hvilken sidste dog har åbnet mulighed for en midlertidig undtagelse for så vidt angår lægemidler og næringsmidler svarende til den i forslaget angivne.

Forslaget indebærer således, at patent skal kunne meddeles på kemiske forbindelser, og efter en overgangstid lægemidler og næringsmidler. Som det fremgår af betænkningen har komiteerne indgående diskuteret spørgsmålet om, hvilken principiel rækkevidde der bør tillægges patenter på sådanne produkter. Spørgsmålet har været genstand for delte meninger, men i den endelige betænkning har komiteernes flertal foreslået, at patent på dette område skulle beskytte det nye stof for enhver tænkelig anvendelse, d. v. s. medføre en såkaldt ubegrænset produktbeskyttelse. Et medlem har dog dissenteret til fordel for en beskyttelse alene for det eller de anvendelsesområder, der er angivet i patentansøgningen. Den sidstnævnte opfattelse har fået støtte i nogle af de om forslaget modtagne udtalelser, bl. a. fra Industrirådet.

Under drøftelserne mellem de nordiske departementer og ministerier har spørgsmålet på ny været til behandling, og man har bl. a. under hensyn til kritikken fra industriside ikke ment at kunne tilslutte sig den af komiteernes flertal kavede opfattelse.

De 4 nordiske regeringer er herefter enige om, at